

Notatka z zajęć 25 lutego 2013 r.

Literatura dla dzieci i młodzieży po łacinie i starogrecku

(Michał Kucharski)

Notatkę sporządziła Agata Więclawska.

I. Omówienie hasła do *Katalogu OMC (Mity Greków i Rzymian Wandy Markowskiej; referowała: Weronika Głowacka)*

Wanda Markowska (1912-1999)

- ✚ absolwentka Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Warszawskiego;
- ✚ publicystka, prace o tematyce historycznej oraz historyczno-literackiej;
- ✚ pracownica Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1939–1941);
- ✚ redaktorka w Wydawnictwie Książka (Łódź);
- ✚ wraz z Anną Miłską redaktorka licznych zbiorów baśni różnych narodów.

Źródło informacji o autorce: <http://www.iskry.com.pl/autor/4972>

Mity Greków i Rzymian

- ✚ mitologia dla młodzieży i dorosłych czytelników;
- ✚ zawiera najważniejsze mity greckie i rzymskie;
- ✚ autorka raczej w całości przedstawia mity: stara się nie omijać brutalnych scen walk, kontrowersji obyczajowych itp.;
- ✚ styl: prosty, barwny język, dynamika opisów; choć książka nie widnieje w kanonie lektur szkolnych, wydaje się łatwa w odbiorze dla młodzieży – dziś wciąż łatwo się ją czyta np. przez ograniczenie przez autorkę archaicznych zwrotów;
- ✚ zawiera liczne ilustracje waz, posągów i innych świadectw kultury materialnej antyku (por. różne wydania).

II. Tłumaczenia współczesnych książek na języki klasyczne jako forma recepcji antyku grecko-rzymskiego

- ✚ na zajęciach obejrzelśmy trzy znane książki dla dzieci przetłumaczone na język łaciński: *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* J. K. Rowling – *Harrius Potter et Philosophi Lapis*; *Kubuś Puchatek* A.A. Milne’a – *Winnie ille Pu*; *Pinokio* C. Collodiego – *Pinoculus*
- ✚ inne przykładowe książki dla dzieci w języku łacińskim, o których wspomnieliśmy:

1. A.A. Milne, *Chatka Puchatka – Winnie Ille Pu Semper Ludet*;
2. J. K. Rowling, *Harry Potter i Komnata Tajemnic – Harrius Potter et Camera Secretorum*;
3. I. Falconer, *Olivia – Olivia: The Essential Latin Edition*;
4. L. Carroll, *Alicja w Krainie Czarów – Alicia in Terra Mirabili*;
5. A. de Saint-Exupéry, *Mały Księżę – Regulus*;
6. trzy książki Dr. Seussa: *Green Eggs and Ham – Virent Ova! Viret Perna!!*, *The Cat in the Hat – Cattus Petasatus* oraz *How the Grinch Stole Christmas – Quomodo Invidiosulus Nomine Grinchus Christi Natalem Abrogaverit*;
7. M. Leaf, *Byczek Fernando – Ferdinandus Taurus*;

✚ w przypadku tej ostatniej książki obejrzelśmy m.in. filmik, na którym ojciec czyta córce *Byczka Fernando* po łacinie (<http://www.youtube.com/watch?v=XaT6XahkWAQ&noredirect=1>);

✚ mówiliśmy również o dość rzadkich tłumaczeniach książek na język starogrecki; do tej pory jedyną pozycją, która współcześnie została przełożona na język Homera jest *Harry Potter i Kamień Filozoficzny*; tego zadania podjął się filolog klasyczny z Anglii – A. Wilson;

✚ w literaturze polskiej mamy np. łacińskie tłumaczenia wierszy Juliana Tuwima, Jana Brzechwy (np. publikowane w czasopiśmie „Meander”);

✚ co dziś jeszcze tłumaczy się na języki klasyczne? – komiksy, np. *Asterix i Obelix*, piosenki zespołu The Beatles, piosenki Elvisa Presleya; w języku łacińskim i greckim redagowane są także wiadomości: (http://yle.fi/radio1/tiede/nuntii_latini/, <http://www.akwn.net>)

✚ **do zastanowienia się:**

1. W jakim celu powstają tłumaczenia współczesnych tekstów na języki klasyczne?
2. Jakie pozycje z polskiej literatury dziecięcej przetłumaczylibyśmy na język łaciński lub grecki? Dlaczego akurat te?
3. Do sprawdzenia: Czy istnieją słowniki, które zawierają terminy i definicje współczesnych zjawisk, wynalazków itd. (tablet, telewizor, komputer), jeśli tak – kto je tworzy, po co i dla kogo?